

Verzonden 15 juli 2020

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/20/043377
Documentnummer: 197752
Datum: dinsdag 14 juli 2020
Onderwerp: Uitspraak spoedarrest jeugdhulp
Bijlage(n): Nee

Geachte Raad,

Op 30 juni j.l. informeerden wij u over de publicatie van de inkoopdocumenten ten behoeve van de inkoop jeugdhulp 2021 en verder (1984528). In deze brief hebben wij tevens aangegeven op welke wijze de gemeenten in Haaglanden een vervolg hebben gegeven aan het kort geding in oktober 2019, dat het spoedappèl zou dienen op 8 juni 2020 en dat een uitspraak medio juli 2020 werd verwacht.

Iets sneller dan verwacht is het arrest van het Hof op het spoedappèl op 7 juli 2020 ontvangen. In deze raadsmededeling informeren wij u zoals toegezegd over de uitspraak en de betekenis daarvan voor het lopende inkoopproces.

De uitspraak in het kort

Met het arrest van het Hof wordt het eerdere vonnis van 22 oktober jl. bekrachtigd en blijven alle besluiten van de rechter in stand. Dit betekenis daarvan is als volgt:

1. Hoogte van de tarieven

Het vonnis impliceert dat de tarieven zoals deze in de onderbroken procedure waren vastgesteld in 2019 en die door de aanbieders zijn bestreden zullen moeten worden gewijzigd.

Deze samenwerkende gemeenten in Haaglanden hebben hiervoor niet de uitspraak in spoedappèl afgewacht, maar het advies van de rechter overgenomen om middels inzet van een externe procesbegeleider tot vaststelling van tarieven te komen. Dit heeft, zoals beschreven in de brief over de inkoop, geleid tot een gezamenlijk en intensief traject met aanbieders en uiteindelijk in een advies van de externe procesbegeleider. De gemeenten hebben op basis van het traject en in lijn met vervolgafspraken voor verdere samenwerking richting een resultaatgericht stelsel het advies van de procesbegeleider overgenomen en de tarieven voor 2021 voor GGZ en LVB conform het advies vastgesteld. Om tijdig alle producten te kunnen publiceren, is voor J&O nog een aanvullend proces gelopen, op basis waarvan de gemeenten ook voor deze sector de tarieven voor 2021 heeft kunnen vaststellen. Bij het opstellen van genoemde brief over de inkoop was dit traject nog niet afgerond.

Conclusie: de gemeenten achten het niet aannemelijk dat het arrest consequenties heeft voor de lopende inkoopprocedure en de tarieven 2021 en dat deze conform planning voor 1-1-2021 kan worden afgerond en gemeenten een aanbieder kunnen beschikken over rechtmatige contracten.

2. Inzet van het spoedappèl

Het spoedappèl richtte zich onder meer op de vraag of de gemeenten bij de tariefvaststelling verplicht zijn rekening te houden met individuele organisatie-specifieke aspecten.

- 2.1 Primair wijst het Hof de gemeenten op de op basis van de Jeugdwet aanwezige plicht zorg te dragen voor een goede verhouding tussen de prijs en de kwaliteit. Dit werd en wordt overigens niet door de gemeenten bestreden.
- 2.2 Het arrest verduidelijkt de bewijslastverdeling tussen gemeenten en aanbieders rondom het vaststellen van tarieven en weersprekt daarbij kort gezegd dat gemeenten op individueel organisatieniveau tarieven dienen vast te stellen. Iets dat naar opvatting van de gemeenten onuitvoerbaar zou zijn en een kosten opdrijvend effect zou hebben. Wel moeten de gemeenten rekening houden met regio- en sectorspecifieke aspecten, zoals zorginhoud/complexiteit van zorg, de kosten van vastgoed, de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel, aanrijtijden bij crisis en bepaalde specialisaties. Dit past in de huidige werkwijze.

Het spoedappèl richtte zich eveneens op het omgaan met indexeringen.

- 2.3 Het Hof geeft hierover een verduidelijking. De tarieven die de gemeenten vaststellen hoeven niet te worden gebaseerd op een indexering van historische tarieven.

Conclusie: het arrest heeft op genoemde onderwerpen duidelijkheid verschaft in de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeenten en jeugdhulpaanbieders.

3. Gevolgen langere termijn

Met dit arrest is een aantal uitgangspunten verduidelijkt, maar nadere bestudering, evaluatie en ervaring in de praktijk moet uitwijzen welke consequenties er zijn voor de langere termijn, waarin gemeenten uiteindelijk willen overstappen op een nieuwe manier van bekostigen. In het advies van de onafhankelijke procesbegeleider zijn vervolgstappen opgenomen rond verdere uitwerking van de tarieven in de GGZ. Deze processtappen evenals het arrest hebben nog onduidelijke betekenis voor het proces voor de tarieven voor de tarieven 2022 en verder. De gemeenten zijn op basis van het arrest gehouden om op voorhand voldoende motivering van de tarieven te verstrekken om deze te kunnen beoordelen.

Tot slot zal over de betekenis van de uitspraak nog nader met de VNG worden overlegd.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

Ch. B. Aptroot,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.